

COLEGIUL ECONOMIC
„MIHAIL KOGĂLNICEANU”
FOCȘANI

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN VRANCEA
COLEGIUL ECONOMIC „MIHAIL KOGĂLNICEANU”
b-dul Gării, nr. 25, Focșani, Vrancea

Nr:

Avizat director
Prof. Bocsok Gabriela-Dorina

Nr:

Avizat ISJ Vrancea

SUPPORT DE CURS LA DISCIPLINA MATEMATICĂ ADAPTAT LA NEVOILE ELEVILOR CU CES

MATEMATICĂ

CLASA A IX-A

An școlar 2018-2019

PROF. COJOCARIU AURORA

COLEGIUL ECONOMIC „MIHAIL KOGĂLNICEANU”

FOCȘANI, VRANCEA

Cuprins

I.	Recapitularea noțiunilor elementare din gimnaziu. Fișă de lucru nr. 1.....	pag. 3
II.	Mulțimea numerelor reale	
	1. Operații cu numere reale. Puteri cu exponent întreg. Rădăcina pătrată a unui număr real pozitiv. Fișă de lucru nr. 2.....	pag. 4
	2. Modulul unui număr real. Fișă de lucru nr. 3.....	pag. 5
III.	Funcții	
	1. Progresii aritmetice. Fișă de lucru nr. 4.....	pag. 6
	2. Progresii geometrice. Fișă de lucru nr. 5.....	pag. 6
	3. Noțiunea de funcție. Fișă de lucru nr. 6.....	pag. 7
	4. Funcții pare. Funcții impare. Funcții monotone. Fișă de lucru nr. 7.....	pag. 8
	5. Compunerea funcțiilor. Fișă de lucru nr. 8.....	pag. 9
	6. Funcție de gradul I. Fișă de lucru nr. 9.....	pag. 9
	7. Ecuația de gradul II. Fișă de lucru nr. 10.....	pag. 10
	8. Funcția de gradul II. Fișă de lucru nr. 11.....	pag. 12
	9. Semnul funcției de gradul II. Fișă de lucru nr. 12.....	pag. 13
IV.	Probleme recapitulative pentru bacalaureat. Fișă de lucru nr. 13.....	pag. 14
V.	Bibliografie.....	pag. 15

I. Recapitularea noțiunilor elementare din gimnaziu.

Fișă de lucru nr. 1

1. Aflați cardinalul mulțimii $P = \{x \in \mathbb{Z} \mid |x| < 2\}$
2. Determinați mulțimea $B = \{x \in A \mid |x| = x\}$, unde $A = \{-6, -2, 1, 4, 5\}$.
3. Dacă $E(x) = x+2 \cdot |x-1|$, aflați $E(-1) + E(-2)$.
4. Rezolvați, în mulțimea numerelor întregi, inecuațiile:
 - a) $x + 1 < 6$;
 - b) $4 - x < 2$;
 - c) $-4 < x - 1 < 3$.
5. Determinați numărul x dacă $\frac{x+2}{9} = \frac{5}{3}$.
6. Se știe că $\frac{a}{b} = \frac{c}{8}$ și că $bc = 108$. Calculați valoarea lui a .
7. Calculați $\sqrt{27} + \sqrt{12} - \sqrt{75}$.
8. Calculați $2\sqrt{8} + 3\sqrt{18} + 13\sqrt{2}$.
9. Scrieți sub formă de interval mulțimea $A = \{x \in \mathbb{R} \mid 0 \leq x \leq 3\}$.
10. Scrieți sub formă de interval mulțimea $B = \{x \in \mathbb{R} \mid x < -2\}$.
11. Calculați $2(3x + 1) + 3(1 - 2x)$.
12. Calculați $3(x^2 - 2x - 2) + x(6 - 3x)$.
13. Calculați $(x + 4)(x - 3) - x + 12$.
14. Calculați $(x - 3)(x + 3) - (x + 3)^2 + 3(2x + 7)$.
15. Calculați $x^2 - 7x + 5 - (x + 8)(x - 1)$.
16. Fie funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = -2x + 1$. Calculați $E = f(-1) - f(2)$
17. Considerăm funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 4$. Determinați valoarea raportului $\frac{f(0)}{2}$.
18. Fie funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = -2x + \sqrt{6}$. Arătați că $a = \frac{f(\sqrt{3}) - f(\sqrt{2})}{\sqrt{2} - \sqrt{3}} \in \mathbb{N}$.
19. Fie $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 7x - 3$. Determinați coordonatele punctului de intersecție a graficului funcției f cu axa Oy .
20. Fie $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = -4x + 8$. Determinați coordonatele punctului de intersecție a graficului f cu axa Ox
21. Arătați că punctul $A(-2, 1)$ este situat pe graficul funcției $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 3x + 7$.
22. Determinați $a \in \mathbb{R}$ dacă punctul $A(\frac{1}{2}, 2)$ este situat pe graficul funcției $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = ax + 2$.
23. Rezolvați următoarea ecuație $2x + 7 = x - 2, x \in \mathbb{Z}$.
24. Rezolvați următoarea ecuație $4x - (1 + 3x) = -9, x \in \mathbb{R}$.
25. Rezolvați următoarea ecuație $x^2 = 9, x \in \mathbb{R}$.
26. Rezolvați următoarea ecuație $|x - 2| = 7, x \in \mathbb{R}$.
27. Rezolvați următoarea ecuație $x^2 + x = 6, x \in \mathbb{Z}$.
28. Rezolvați următoarea ecuație $|x - 2| = 7, x \in \mathbb{R}$.

29. Rezolvați următoarea ecuație $x^2 - 2x - 3 = 0, x \in \mathbb{R}$.
30. Rezolvați următoarea ecuație $4x^2 - 4x + 1 = 0, x \in \mathbb{Q}$.
31. Rezolvați următoarea inecuație $x - 3 < 1, x \in \mathbb{N}$.
32. Rezolvați următoarea inecuație $6 - 2x < 4, x \in \mathbb{Z}$.
33. Rezolvați următoarea inecuație $2x - 3 > 1 + 3x, x \in \mathbb{R}$.
34. Rezolvați următoarea inecuație $-3 < x - 2 < 1, x \in \mathbb{R}$.
35. Rezolvați următorul sistem de ecuații $\begin{cases} 2x + 3y = 5 \\ -x + 2y = 8 \end{cases}$.

II. Mulțimea numerelor reale

1. Puteri cu exponent întreg.

- Dacă $a \in \mathbb{R}^*$ și $n \in \mathbb{N}^*$: $a^0 = 1, a^n = \underbrace{a \cdot a \cdot \dots \cdot a}_{n \text{ factori}}, a^{-1} = \frac{1}{a^n}$.
- Dacă $a, b \in \mathbb{R}, m, n \in \mathbb{Z}$, au loc proprietățile:
 $a^m \cdot a^n = a^{m+n}, a^m : a^n = a^{m-n}, (a^m)^n = a^{mn}, \left(\frac{a}{b}\right)^n = \frac{a^n}{b^n}, b \neq 0, (ab)^n = a^n \cdot b^n$

Rădăcina pătrată a numărului pozitiv x este numărul real pozitiv, notat \sqrt{x} , al cărui pătrat este egal cu x .

Reguli de calcul. Pentru $a, b \in (0, +\infty)$.

$$\sqrt{a}\sqrt{b} = \sqrt{ab}, \sqrt{a} : \sqrt{b} = \sqrt{\frac{a}{b}}, (\sqrt{a})^m = \sqrt{a^m}, c\sqrt{a} = \begin{cases} \sqrt{c^2 a}, c \geq 0 \\ -\sqrt{c^2 a}, c < 0 \end{cases}, \sqrt{x^2} = |x|, \forall x \in \mathbb{R}$$

Fișă de lucru nr. 2

1. Se consideră funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x - 3$. Să se determine $f(-4) \cdot f(-3) \cdot \dots \cdot f(3) \cdot f(4)$.

2. Să se calculeze:

a) $(\sqrt{5} + 1)^2 - \sqrt{20}$

b) $4^{-3} \cdot \left(\frac{1}{4}\right) \cdot 2^5 \cdot 8^{-2}$

3. Să se arate că numărul $a = (\sqrt{5} + 1)^2 + (\sqrt{5} - 1)^2$ este număr natural.

4. Știind că $a = \sqrt{64} + \sqrt{36}$ și $b = \sqrt{\frac{49}{100}} - \sqrt{\frac{4}{25}}$, să se calculeze:

a) $a - 30 \cdot b$

b) $a^2 - 9 \cdot b^{-1}$

c) $\left(\frac{a}{10} - 2b\right)^{-3}$

5. Să se arate că expresia $E = 2(3x + 1)(1 - 3x) + (3x - 2)^2 + (3x + 2)^2$ nu depinde de x .

6. Se dau numerele $a = 8 - \sqrt{28}$, $b = 2\sqrt{7} + 8$. Să se calculeze diferența dintre media aritmetică și media geometrică a numerelor a și b .

2. Modulul unui număr real.

$$|x| = \begin{cases} x, & x \geq 0 \\ -x, & x < 0 \end{cases} \text{ (modulul sau valoarea absolută a lui } x \text{).}$$

Proprietăți:

- a) $|x| \geq 0, \forall x \in \mathbb{R}$
- b) $|x| = 0 \Leftrightarrow x = 0$
- c) $|-x| = |x|, x \in \mathbb{R}$
- d) $|x + y| \leq |x| + |y|$
- e) $|xy| = |x| \cdot |y|$
- f) $\left|\frac{x}{y}\right| = \frac{|x|}{|y|}, y \neq 0$
- g) $\sqrt{x^2} = |x|, x \in \mathbb{R}$
- h) $|x| \leq c \Leftrightarrow -c \leq x \leq c$
- i) $|x| \geq c \Leftrightarrow x \leq -c \text{ sau } x \geq c$

Fișă de lucru nr. 3

1. Să se calculeze: $|\sqrt{7}|, |-5|, |(-3)^2|, |(-4)^3|, \left|\frac{-2}{3}\right|, \left|\frac{0}{5}\right|$

2. Să se calculeze:

a) $|4,8 - 5,7|$

b) $|\sqrt{2,25} - \sqrt{5,76}|$

c) $|(-3)^3|$

3. Să se rezolve în \mathbb{R} ecuațiile:

a) $|x + 4| = 5$

b) $|-2x + 7| = 3$

c) $|5x - 20| = 0$

4. Folosind proprietățile modulului unui număr real, să se determine $x \in \mathbb{Z}$ care verifică:

a) $|x| \leq 5$

b) $|x| < 4$

5. Să se rezolve în \mathbb{R} inecuațiile:

a) $|x - 7| < 2$

b) $|3x - 1| \leq 5$

III. Funcții

1. Progresii aritmetice.

· Șirul (a_n) este progresie aritmetică dacă $a_n = a_{n-1} + r, \forall n \geq 2 (r = \text{rație})$.

Proprietăți:

a) Formula termenului general: $a_n = a_1 + (n - 1) \cdot r$

b) $a_k = \frac{a_{k-1} + a_{k+1}}{2}, k \geq 2$

c) Dacă a_1, a_2, \dots, a_n sunt numere în progresie aritmetică, atunci $a_1 + a_n = a_2 + a_{n-1} = \dots = a_k + a_{n-k+1}$

d) $S_n = a_1 + a_2 + \dots + a_n = \frac{(a_1 + a_n)n}{2}$ (formula sumei primilor n termeni ai unei progresii aritmetice).

Fișă de lucru nr. 4

1. Scrieți primii 5 termeni ai progresiei aritmetice în care $a_1 = 6, r = -2$
2. Să se determine al zecelea termen al șirului 1, 7, 13, 19,
3. Să se determine primul termen al progresiei aritmetice $a_1, a_2, 19, 25, \dots$.
4. Fie progresia aritmetică $(a_n)_{n \geq 1}$ de rație $r = 4$ și cu $a_2 + a_5 = 38$. Să se determine a_1 .
5. Să se calculeze suma primilor 6 termeni ai unei progresii aritmetice $(a_n)_{n \geq 1}$, știind că $a_1 = -3$ și $a_2 = 2$.
6. Se consideră progresia aritmetică $(a_n)_{n \geq 1}$ în care $a_2 = 2$ și $a_5 = -1$. Să se calculeze a_{10} .
7. Să se determine primul termen al unei progresii aritmetice $(a_n)_{n \geq 1}$ știind că $r = -2$ și $a_3 + a_7 = 12$.
8. Să se calculeze suma primilor 5 termeni ai unei progresii aritmetice $(a_n)_{n \geq 1}$, știind că $a_1 = 1$ și $a_2 = 3$.
9. Să se determine numărul real x știind că numerele $2x + 11, 3x - 7$ și $5x - 17$ sunt termenii consecutivi ai unei progresii aritmetice.

2. Progresii geometrice.

· Șirul (b_n) este progresie geometrică dacă $b_1 \neq 0$ și $b_n = b_{n-1} \cdot q, \forall n \geq 2 (q = \text{rație}, q \neq 0)$.

Proprietăți:

a) Formula termenului general: $b_n = b_1 \cdot q^{n-1}, n \geq 1$

b) Dacă $b_k > 0$, atunci $b_k = \sqrt{b_{k-1} \cdot b_{k+1}}, k \geq 2$

c) Dacă b_1, b_2, \dots, b_n sunt n numere în progresie geometrică, atunci $b_1 b_n = b_2 \cdot b_{n-1} = \dots = b_k \cdot b_{n-k+1}$

d) $S_n = b_1 + b_2 + \dots + b_n = \begin{cases} \frac{b_1(q^n - 1)}{q - 1}, & q \neq 1 \\ n \cdot b_1, & q = 1 \end{cases}$ (formula sumei primilor n termeni ai unei progresii geometrice).

Fișă de lucru nr. 5

1. Determinați rația următoarei progresii geometrice: 6, 12, 24, 48...;
2. Să se determine primii cinci termeni a progresiei geometrice $(b_n)_{n \geq 1}$: $b_1, b_2, 24, 36, 54, \dots$.
3. Se consideră progresia geometrică $(b_n)_{n \geq 1}$ în care primul termen este 3 și rația este 2. Să se afle b_4 și suma primilor 4 termeni.
4. Se consideră progresia geometrică (b_n) în care $b_1 = 2$ și $b_2 = 6$. Să se calculeze b_5 .
5. Se consideră progresia aritmetică (a_n) . Să se calculeze suma primilor 10 termeni știind că $a_1 = 7$ și $a_7 = 37$.
6. Într-o progresie geometrică $a_3 = 8$ și $a_5 = 8a_2$. Să se determine primul termen al progresiei.
7. Să se determine $x \in \mathbb{R}$ știind că numerele $4 - x, 8 + x, 10x + 17$ sunt termeni consecutivi ai unei progresii geometrice.

3.1. Noțiunea de funcție.

- **Funcții egale:**

Dacă $f: A \rightarrow B, g: C \rightarrow D$, atunci $f = g$, dacă $A = C, B = D$ și $f(x) = g(x), \forall x \in A$.

- **Graficul funcției** $f: A \rightarrow B$ este mulțimea $G_f = \{(x, f(x)) \mid x \in A\}$.

Ecuția $y = f(x), x \in A$ este **ecuația graficului** funcției.

3.2. Funcții numerice.

- Fie $A, B \subseteq \mathbb{R}$. Funcția $f: A \rightarrow B$ se numește **funcție numerică** sau **funcție reală de variabilă reală**.

- Se numește reprezentarea geometrică sau grafică a funcției numerice f mulțimea $G_f = \{M(x, y) \mid x \in A, y = f(x)\}$, G_f este **curba reprezentativă a graficului funcției** sau, prin abuz de limbaj, graficul funcției.

- Intersecția graficului cu axele de coordonate

$$G_f \cap Ox = \{M(x, 0) \mid f(x) = 0, x \in A\} \quad G_f \cap Oy = \{N(0, y) \mid y = f(0)\}$$

Fișă de lucru nr. 6

1. Se consideră funcția $f: \{-3, -2, 0, 1\} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 2x + 1$.

a) Să se determine mulțimea valorilor funcției f .

b) Să se scrie mulțimea G_f – graficul funcției f .

2. Se consideră funcțiile $f: \{-1, 0, 1\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(-1) = 2$, $f(0) = 3$, $f(1) = 4$ și $g: A \rightarrow \mathbb{R}$, $A = \{x \in \mathbb{Z}, |x| \leq 1\}$, $g(x) = x + 3$. Să se arate că cele două funcții sunt egale.
3. Se consideră funcția $f: \{-3, -2, -1, 0, 1\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x^2 - 4$.
- a) Să se determine mulțimea valorilor funcției f .
- b) Să se determine graficul funcției f și să se reprezinte geometric.
4. Fie funcția $f: \{-4, -3, -2, -1, 0\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = mx - 2$. Să se determine $m \in \mathbb{R}$ știind că elementul $(-3, 4)$ aparține mulțimii G_f .
5. Să se determine punctele de intersecție ale graficului funcției cu axele de coordonate, pentru funcțiile $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$:
- a) $f(x) = -2x + 8$;
- b) $f(x) = x - \sqrt{3}$
6. Se consideră funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 2m - x$. Aflați $m \in \mathbb{R}$ astfel încât punctul $M\left(\frac{1}{2}, 3\right)$ să aparțină graficului funcției f .

4.1. Funcții pare. Funcții impare.

- Mulțimea $D \subset \mathbb{R}$ se numește **simetrică** dacă $\forall x \in \mathbb{R} \Rightarrow -x \in D$.
- Funcția numerică $f: D \rightarrow \mathbb{R}$ este **funcție pară** dacă D este mulțime simetrică și $f(-x) = f(x)$, $\forall x \in D$.
- Funcția numerică $f: D \rightarrow \mathbb{R}$ este **funcție impară** dacă D este mulțime simetrică și $f(-x) = -f(x)$, $\forall x \in D$.

4.2. Funcții monotone.

Fie funcția numerică $f: D \rightarrow \mathbb{R}$:

- f este funcție constantă pe D dacă există $c \in \mathbb{R}$ astfel încât $f(x) = c$, $\forall x \in D$
- f este funcție crescătoare (strict crescătoare) pe D , dacă $\forall x_1, x_2 \in D, x_1 < x_2 \Rightarrow f(x_1) \leq f(x_2)$ (respectiv $f(x_1) < f(x_2)$).
- f este funcție descrescătoare (strict descrescătoare) pe D , dacă $\forall x_1, x_2 \in D, x_1 < x_2 \Rightarrow f(x_1) \geq f(x_2)$ (respectiv $f(x_1) > f(x_2)$).

Fisă de lucru nr. 7

1. Să se arate că următoarele funcții sunt pare:
- a) $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^2 + 5$
- b) $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 2x^4 + 3x^2 - 5$
2. Să se arate că următoarele funcții sunt impare:
- a) $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 4x$
- b) $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^3 + 3x$
3. Să se arate că funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 7x + 3$ este strict crescătoare pe \mathbb{R} .
4. Să se arate că funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 5 - 3x$ este strict descrescătoare pe \mathbb{R} .

5. Compunerea funcțiilor.

Fie funcțiile $f: A \rightarrow B$ și $g: B \rightarrow C$. Se numește **compusa funcției g cu funcția f** , funcția notată $g \circ f$ definită astfel:

$$g \circ f: A \rightarrow C, (g \circ f)(x) = g(f(x)).$$

Fișă de lucru nr. 8

1. Se dau funcțiile $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 2x + 1$ și $g(x) = 3x - 2$.

a) Să se calculeze $f(f(1)), g(f(2)), f(g(-2))$.

b) Să se rezolve ecuația $f(x) - f(f(0)) = 3x - 2$.

2. Se dau funcțiile $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 3 - x$ și $g(x) = 4x + 2$.

a) Să se determine $g \circ f$

b) Să se rezolve ecuația $g(f(x)) = 5$.

6.1. Funcția de gradul I. Definiții. Graficul funcției de gradul I.

- Funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = ax + b$ și $a \neq 0, a, b \in \mathbb{R}$ se numește **funcție de gradul întâi**.
- Funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = b, b \in \mathbb{R}$ este **funcția constantă**
- Graficul funcției constante este o dreaptă paralelă cu Ox dusă prin punctul $A(0, b) \in Oy$.
- Graficul funcției de gradul întâi este o dreapta oblică.
- Intersecția graficului funcției de gradul întâi cu axele:

a) $Gf \cap Ox = \left\{ A\left(-\frac{b}{a}, 0\right) \right\}$; b) $Gf \cap Oy = \{ B(0, b) \}$.

6.2. Monotonia funcției de gradul întâi

- Fie $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = ax + b, a \neq 0$.
 - Dacă $a > 0$, f este strict crescătoare pe \mathbb{R} ;
 - Dacă $a < 0$, f este strict descrescătoare pe \mathbb{R} .

x	$-\infty$		0			$+\infty$
$f(x)$ $a > 0$	\nearrow	\nearrow	\nearrow	b	\nearrow	\nearrow
x	$-\infty$		0			$+\infty$
$f(x)$ $a < 0$	\searrow	\searrow	\searrow	b	\searrow	\searrow

Semnul funcției de gradul întâi este dat în următorul tabel de semn:

x	$-\infty$	$-\frac{b}{a}$	$+\infty$
$f(x) = ax + b$	Semnul contrar semnului lui a	0	Semnul lui a

Fișă de lucru nr. 9

1. Se consideră funcția de gradul I, $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = -2x + 6$.

a) Să se determine punctele de intersecție ale graficului funcției cu axele Ox și Oy .

b) Să se reprezinte grafic funcția.

2. Să se reprezinte grafic funcțiile:

a) $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 3x + 1$

b) $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = -3x + 2$

3. Fie funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = -3x + 5m, m \in \mathbb{R}$. Să se determine valoarea lui m știind că punctul $A(4,8)$ aparține reprezentării geometrice a graficului funcției f .

4. Fie funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 2x - 6$.

a) Să se determine punctele de intersecție ale graficului cu axele de coordonate și să taseze graficul funcției f .

b) Să se calculeze perimetrul și aria triunghiului determinat de graficul funcției f și axele de coordonate.

5. Fie funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 5 - 11x$. Să se determine soluțiile reale ale inecuației $f(x - 1) - 11 \leq 6x$.

6. Să se stabilească semnul funcțiilor de gradul I, $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ definite prin:

a) $f(x) = 3x - 9$;

b) $f(x) = -5x - 10$.

7. Să se rezolve inecuațiile:

a) $5x - 7 \geq -4x + 11$;

b) $3x - 5 \leq 41x + 14$;

c) $2(x - 1) - 3x \leq 4$.

7. Ecuția de gradul doi.

- Formulă generală: $ax^2 + bx + c = 0, a \neq 0, a, b, c \in \mathbb{R}, \Delta = b^2 - 4ac$

Discriminantul	Număr soluții	Mulțimea soluțiilor
1. $\Delta > 0$	Două soluții reale, diferite.	$x_1, x_2 = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a}$ $S = \{x_1, x_2\}$
2. $\Delta = 0$	Două soluții reale, egale.	$x_1 = x_2 = -\frac{b}{2a}$ $S = \left\{-\frac{b}{2a}\right\}$
3. $\Delta < 0$	Nu există soluții reale	$S = \emptyset$

- Relații între soluții și coeficienți: $x_1 + x_2 = -\frac{b}{a}$ și $x_1 \cdot x_2 = \frac{c}{a}$ (relațiile lui Viète)
- Formarea ecuației când se cunosc soluțiile x_1, x_2 : $x^2 - Sx + P = 0$, unde $S = x_1 + x_2, P = x_1 \cdot x_2$.
- Descompunerea în factori a expresiei $ax^2 + bx + c, a \neq 0$.

Pentru $\Delta \geq 0 \Rightarrow ax^2 + bx + c = a(x - x_1)(x - x_2)$.

Fișă de lucru nr. 10

1. Să se rezolve în \mathbb{R} ecuațiile:

- $x^2 + 2x - 15 = 0$
- $2x^2 + 5x - 3 = 0$
- $-2x^2 + 9x - 9 = 0$
- $x^2 - 10x + 25 = 0$
- $-x^2 + 5x - 7 = 0$
- $x(x + 3) - 3x = 1$
- $(2x + 3)^2 + 8 = 0$

2. Să se rezolve în mulțimea \mathbb{R} ecuațiile:

- $(3x - 1)^2 + (x + 1)^2 = 2$
- $(x + 1)(2x + 1) + 2(x - 1)(x + 3) = -5$

3. Se consideră ecuația $3x^2 - 2x + m = 0$. Să se determine $m \in \mathbb{R}$ așa încât:

- ecuația are două soluții reale și distincte;
- ecuația are două soluții reale și egale;
- ecuația nu are soluții reale
- ecuația are soluții reale

4. Să se scrie relațiile lui Viète pentru ecuațiile următoare:

- $x^2 - 4x + 2 = 0$
- $-3x^2 + 7x + 2 = 0$

5. Să se formeze ecuația de gradul II cu soluțiile:

- $x_1 = -1; x_2 = 3$
- $x_1 = 2,5; x_2 = -2$

6. Să se descompună în factori primi termenul $x^2 - 3x + 2$

7. Se consideră ecuația $x^2 - 2x - 5 = 0$ cu rădăcinile x_1 și x_2 . Să se calculeze:

- $x_1 + x_2 - 3x_1x_2$
- $2x_1 + 5x_1x_2 + 5x_2$
- $x_1^2 + x_2^2$

8. Să se determine $m \in \mathbb{R}$ astfel încât ecuația $mx^2 + 6x + m = 0$ să aibă două soluții reale egale.

9. Să se determine ecuația de gradul doi ale cărei soluții x_1, x_2 verifică condiția $x_1 + x_2 = 2$ și $x_1x_2 = -10$.

10. Fie ecuația de gradul doi $x^2 + 3x + m + 1 = 0, m \in \mathbb{R}$. Să se afle parametrul real m care verifică următoarele relații:

a) $x_1 + x_2 + x_1x_2 = 2$

b) $x_1^2 + x_2^2 = 5$

8.1 Funcția de gradul doi.

• Funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = ax^2 + bx + c, a \neq 0, a, b, c \in \mathbb{R}$ este funcția de gradul doi.

• $f(x) = a \left(x + \frac{b}{2a}\right)^2 + \frac{-\Delta}{4a}$ (forma canonică)

8.2 Maximul sau minimul funcției.

a) Dacă $a > 0, f$ are valoare minimă (minim) $y_{\min} = -\frac{\Delta}{4a}$ pentru $x = -\frac{b}{2a}$,

$V\left(-\frac{b}{2a}, -\frac{\Delta}{4a}\right)$ este punct de minim al graficului;

b) Dacă $a < 0, f$ are valoare maximă (maxim) $y_{\max} = -\frac{\Delta}{4a}$ pentru $x = -\frac{b}{2a}$,

$V\left(-\frac{b}{2a}, -\frac{\Delta}{4a}\right)$ este punct de maxim al graficului;

8.3 Intersecția graficului cu axele de coordonate.

1. $G_f \cap Ox$: Se rezolvă ecuația $f(x) = 0$

a) $\Delta > 0 \Rightarrow G_f \cap Ox = \{A(x_1, 0), B(x_2, 0)\}$, unde x_1, x_2 sunt soluțiile reale ale ecuației $ax^2 + bx + c = 0$;

b) $\Delta = 0 \Rightarrow G_f \cap Ox = \left\{A\left(-\frac{b}{2a}, 0\right)\right\}$ (graficul este tangent axei Ox);

c) $\Delta < 0 \Rightarrow G_f \cap Ox = \emptyset$ (graficul este deasupra sau sub axa Ox);

2. $G_f \cap Oy = \{B(0, f(0))\} = \{B(0, c)\}$.

8.4 Reprezentarea grafică.

Etape:

a) $G_f \cap Ox, G_f \cap Oy$;

b) $V\left(-\frac{b}{2a}, -\frac{\Delta}{4a}\right)$ - vârful graficului;

c) Axa de simetrie: $x = -\frac{b}{2a}$;

d) Se reprezintă în planul xOy

rezultatele anterioare și se trasează graficul numit **parabolă**.

Fișă de lucru nr. 11

1. Să se scrie în formă canonică, următoarele funcții:

a) $f(x) = 2x^2 + 5x - 6$

b) $f(x) = -x^2 + x$

2. Să se determine funcția de gradul doi $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = ax^2 + bx + c$, $a \neq 0$, care verifică condiția $f(0) = 5, f(-1) = 0, f(-2) = -7$.

3. Se consideră funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 2x^2 - 3x - 5$.

a) Să se determine coordonatele vârfului parabolei asociate.

b) Să se determine axa de simetrie a parabolei asociate.

c) Să se determine valoarea minimă a funcției f .

4. Se consideră funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = -x^2 + 4x - 3$.

a) Să se rezolve ecuația $f(x) = 0$

b) Să se determine coordonatele vârfului parabolei asociate

c) Să se determine valoarea minimă a funcției f .

5. Să se reprezinte grafic funcțiile:

a) $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^2 - 5x + 6$

b) $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = -x^2 + 4x - 3$

9. Semnul funcției de gradul doi

a) $\Delta > 0$

x	$-\infty$	x_1	x_2	$+\infty$	
$f(x)$	Semnul lui a	0	Semnul contrar semnului lui a	0	Semnul lui a

b) $\Delta = 0$

x	$-\infty$	$-\frac{b}{2a}$	$+\infty$
$f(x)$	Semnul lui a	0	Semnul lui a

c) $\Delta < 0$

x	$-\infty$	$+\infty$
$f(x)$	semnul lui a	

Fișă de lucru nr. 12

1. Să se rezolve inecuațiile:

a) $2x^2 - 5x + 2 \leq 0$

b) $x^2 - 4x + 3 > 0$

c) $2x^2 = 7x + 3 > 0$

d) $x^2 - 4 \leq 0$

e) $x^2 - 3x + 2 > 2x - 2$

2. Să se rezolve inecuațiile:

a) $x(x - 5) < 2(x^2 - 4x + 3)$

b) $4(x - 1)^2 + 6(2x - 1) + 3 > 0$

3. Să se rezolve în mulțimea numerelor întregi inecuația $x^2 + x - 6 \geq 0$

IV. Probleme recapitulative pentru bacalaureat.

Fișă de lucru nr. 13

1. Să se calculeze $\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2}$, știind că x_1 și x_2 sunt soluțiile ecuației $x^2 - x - 2 = 0$

2. Să se rezolve în mulțimea numerelor întregi inecuația $x^2 - 5x + 5 \leq 1$.

3. Să se calculeze suma primilor 5 termeni ai unei progresii aritmetice $(a_n)_{n \geq 1}$, știind că $a_1 = 1$ și $a_2 = 3$.

4. Să se determine numărul elementelor mulțimii $A = \{x \in \mathbb{Z} \mid |x + 1| \leq 2\}$.

5. Fie funcțiile $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x + 3$ și $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, g(x) = 2x - 1$. Să se determine soluția reală a ecuației $2f(x) + 3g(x) = -5$.

6. Să se calculeze $x_1 + x_2 + x_1x_2$ știind că x_1 și x_2 sunt soluții ale ecuației $x^2 - 2x - 2 = 0$.

7. Fie funcțiile $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 3 - 4x$. Să se determine soluțiile reale ale inecuației $f(x) - 1 \geq 4x$.

8. Să se determine al patrulea termen al unei progresii geometrice, știind că rația este egală cu $\frac{1}{3}$ și primul termen este 27.

9. Se consideră funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 2x - 1$. Să se determine soluțiile reale ale ecuației $f^2(x) + 2f(x) - 3 = 0$.

10. Se consideră funcțiile $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 3x^2 - 3x + 1, g(x) = x - 1$. Să se determine soluțiile reale ale ecuației $f(x) = -g(x)$.

11. Să se formeze o ecuație de gradul al II-lea ale cărei soluții x_1 și x_2 verifică relațiile $x_1 + x_2 = 1$ și $x_1x_2 = -2$

12. Să se determine numărul real x , știind că $x - 3, 4, x + 3$ sunt termeni consecutivi ai unei progresii aritmetice.

13. Să se determine $m \in \mathbb{R}$, știind că soluțiile x_1, x_2 ale ecuației $x^2 - (2m + 1)x + 3m = 0$ verifică relația $x_1 + x_2 + x_1x_2 = 11$

14. Se consideră progresia aritmetică $(a_n)_{n \geq 1}$ în care $a_1 = 1$ și $a_5 = 13$. Să se calculeze a_{2009} .
15. Se consideră progresia aritmetică $(a_n)_{n \geq 1}$, în care $a_1 = 2$ și $a_2 = 4$. Să se calculeze suma primilor 10 termeni ai progresiei.
16. Să se rezolve în mulțimea numerelor reale inecuația $(2x - 1)^2 \leq 9$.
17. Să se formeze o ecuație de gradul al doilea, știind că aceasta are soluțiile $x_1 = 2$ și $x_2 = 3$.
18. Se consideră progresia aritmetică $(a_n)_{n \geq 1}$ în care $a_1 = 6$ și $a_2 = 5$. Să se calculeze a_7 .
19. Să se determine coordonatele vârfului parabolei asociate funcției $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^2 + 4x - 5$
20. Să se determine soluțiile reala ale inecuației $x^2 - 9 \leq 0$.
21. Să se determine $m \in \mathbb{R}^*$ astfel încât graficul funcției $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = mx^2 - x + 1$ să conțină punctul $A(2,3)$.
22. Să se determine valorile reale ale parametrului m astfel încât ecuația $x^2 + mx + 9 = 0$ să admită două soluții reale egale.
23. Să se determine valorile reale ale numărului m știind că soluțiile x_1 și x_2 ale ecuației $x^2 - mx + m + 2 = 0$ verifică egalitatea $2x_1x_2 = x_1 + x_2$.
24. Se consideră funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = -2x + 3$. Să se arate că numerele $f(1), f(0)$ și $f(-3)$ sunt termeni consecutivi ai unei progresii geometrice.
25. Să se arate că soluțiile x_1 și x_2 ale ecuației $x^2 - (m + 1)x + m = 0, m \in \mathbb{R}$ verifică relația $x_1 + x_2 - x_1x_2 = 1$.

Bibliografie

Matematică : Evaluarea națională 2014 : teme recapitulative : 75 teste rezolvate după modelul MEN / Gheorghe Iurea, Dorel Luchian, Marius Perianu, ... – Pitești : Paralela 45, 2013

Matematică - M2 : breviar teoretic : exerciții și probleme : teste / Marius Burtea, Georgeta Burtea, ... – București : Champion, 2013

Bacalaureat 2009 : matematică MT2 : subiectul I : repere de abordare / Geavidan Abdul-Gelil, Dumitru Mihai Andrei, Mariana Bacula, ... – Constanța : Crizon, 2009

Ghid de pregătire – Matematică : filiera tehnologică : exerciții recapitulative clasele IX-XII : teste pregătitoare pentru examenul de bacalaureat / Marius Burtea, Georgeta Burtea, ... – București : Champion, 2018